

Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

ETIKAI KÓDEXE

2022. október 21.

I. AZ ETIKAI KÓDEX CÉLJA ÉS HATÁLYA

1. § Az Etikai Kódex célja olyan erkölcsi magatartási normák – jogosultságok és kötelezettségek – meghatározása, amelyek követésével a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (a továbbiakban: MAB) Titkárság alkalmazottai, valamint a minőség-ellenőrzésben és hitelesítésben résztvevő nem alkalmazotti jogviszony alapján feladatot ellátó személyek hozzájárulnak a MAB szakmai és intézményi integritásának megőrzéséhez, ápolásához, az emberi kapcsolatok megerősítéséhez, a színvonalas szakmai munkát segítő jó közérzet megteremtéséhez. Az Etikai Kódex célja továbbá, hogy irányt mutasson olyan kérdésekben, melyekre nincsenek normatív szabályok, de a működés szempontjából szükségesek, a feladatellátás érdekében indokoltak.
2. § Az Etikai Kódex és az egyes etikai ügyekben eljáró testületek figyelembe veszik és követik az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosításának standardjai és irányelvei (a továbbiakban ESG 2015) által rögzített elvárásokat, különös tekintettel az elszámoltathatóság, a függetlenség a pártatlanság és a jobbitás követelményeire.
3. § Az Etikai Kódex személyi hatálya kiterjed a MAB Titkárság valamennyi alkalmazottjára, testületének tagjaira, és minden bizottságának választott és delegált tagjára. Az Etikai Kódex előírásai kiterjednek továbbá a MAB-bal alkalmazotti jogviszonyban nem álló, de a feladatok ellátásában szerződéses kapcsolat alapján közreműködő személyekre (bírálókra).
4. § Az Etikai Kódex hatálya nem terjed ki a jogszabályokban, a MAB Szervezeti és Működési Szabályzatában, testületi ügyrendjeiben és egyéb – MAB-on kívüli – szakmai etikai szabályzatokban megfogalmazott elvárásokra. A MAB Etikai Kódexe alapján indított eljárásoknak nem tárgya az előbbieken felsorolt normák megsértése.
5. § A MAB vállalja, hogy a 3.§-ban felsorolt személyek számára minden esetben etikai védelmet nyújt az Etikai Kódexben foglalt jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése során.
6. § A MAB tevékenységével összefüggő, tisztázást igénylő erkölcsi konfliktus esetén bárki állásfoglalásért fordulhat a MAB Etikai Bizottságához. A Bizottság köteles hatvan napon belül írásban véleményt nyilvánítani, és állásfoglalását a kérelmezővel ismertetni.

II. FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

7. § Objektivitás: A rendelkezésre álló tények, adatok, és pontos információk alapján kialakított vélemény és döntés. Állásfoglalás tétele abban az esetben történik, ha az ehhez szükséges tények, adatok és információk rendelkezésre állnak.
8. § Törvényesség: Vonatkozó hatályos törvények és egyéb jogszabályok betartása.

9. § **Függetlenség:** Alkalmazott a munkavállalói viszonyától (viszonyaitól) a lehető legteljesebb mértékben elvonatkoztat, állásfoglalásait minden ilyen nemű elkötelezettségétől függetlenül hozza meg
10. § **Pártatlanság:** Állásfoglalások, vélemények tétele pártatlanul, semlegesen, egyik felsőoktatási intézmény vagy más érintett szervezet vagy személy irányában sem elfogultan, azaz sem pozitív, sem negatív irányban nem diszkriminálva, nem részrehajlón.
11. § **Átláthatóság:** Maradéktalan átláthatóságra törekvés, azaz a munkavégzés a mindenkor érvényes Szervezeti és Működési Szabályzat, a vonatkozó eljárási szabályok és rendek, a szakmai alapkövetelmények és részletes irányelvek, valamint a véleményezési elvek és egyéb, a MAB működésére vonatkozó további belső szabályok, határozatok alapján történik.
12. § **Egyéni felelősség (elszámoltathatóság):** Állásfoglalásokért, megnyilatkozásokért egyéni felelősséggel tartozás, azokról a vonatkozó jogszabályoknak, a MAB belső szabályainak és a jelen Etikai Kódexben lefektetett szabályoknak való megfelelés tekintetében számadási kötelezettség.
13. § **Innovációra való nyitottság:** A társadalmi, felhasználói és regionális igények változásait követő, azokra reagáló új kezdeményezések iránti fogékonyság.
14. § **Összeférhetetlenség:** az eljárások során a pártatlanság és igazságosság, tisztesség érdekében felállított szabályok betartása.
15. § **Érdekellentét:** Minden olyan ügyben, melyben már meglévő más elkötelezettségek miatt érdekellentét keletkezik vagy fennáll, erről az érintett személynek tájékoztatási kötelezettsége keletkezik, az adott ügyben tartózkodnia kell a véleménynyilvánítástól és az adott ügyre vonatkozó eljárásban semmilyen formában nem vesz részt.
16. § **Haszonszerzés:** A MAB Titkárság valamennyi alkalmazottja, testületének tagja, és minden bizottságának választott és delegált tagja a betöltött funkcióját semmilyen körülmények között nem használhatja személyes vagy intézményes anyagi haszon vagy egyéb előny szerzésére, az erre vonatkozó esetleges ajánlatokat köteles visszautasítani.
17. § **Bizalmasság:** A folyó ügyek állásáról külső személynek vagy szervezetnek csak az adott ügyre vonatkozó hivatalos MAB állásfoglalás (MAB-határozat, vagy, határozathoz nem vezető eljárás esetén, kollégiumi vagy elnökségi szintű állásfoglalás) elfogadása után adható információt, s akkor is csak a vonatkozó határozat, illetve állásfoglalás a nyilvános része tekintetében.
18. § **Szellemi szabadság:** Szabad véleményformálás és –nyilvánítás, azok tiszteletben tartása.

19. § Szellemi tulajdon: A MAB Titkársághoz benyújtott pályázatok önálló szellemi termékek, azok egészükben és egyes elemeiket illetően is a benyújtó személyek és intézmények kizárólagos tulajdonát képezik.
20. § Etikai vétség: A MAB titkárságot érintő hatályos törvények, jogszabályok, MAB SZMSZ, eljárási szabályok, rendek, szakmai alapkövetelmények, részletes irányelvek, valamint a véleményezési elvek és egyéb, a MAB működésére vonatkozó belső szabályok és határozatokra vonatkozó előírások megszegése.

III. A MAB által követett etikai alapelvek, általános elvárások

21. § Az Etikai Kódex hatálya alá tartozó személyek alapvető erkölcsi kötelessége a szervezetre és működésre vonatkozó normák betartása. Etikai elvárás a belső szabályzatok, elvi állásfoglalások tartalmi kialakításában való aktív részvétel, és a MAB döntéshozó fórumain kialakított állásfoglalások megismerése és követése.
22. § Amennyiben az Etikai Kódexhatálya alá tartozó személy felsőoktatási intézmény vagy más szervezet alkalmazottja, – az SZMSZ 32. §-a szerinti „érintett” -ségen túli – etikai kötelezettsége e munkavállalói viszonyától (viszonyaitól) a lehető legteljesebb mértékben elvonatkoztatni, állásfoglalásait minden ilyen, és egyéb elkötelezettségétől függetlenül kialakítani.
23. § A MAB tevékenységében részt vevőknek állásfoglalásaikban, véleményük kialakítása során objektivitásra kell törekedniük, azaz a rendelkezésre álló tények és adatok, s a tudomására jutott pontos információk alapján kell véleményüket kialakítaniuk és dönteniük.
24. § A döntés-előkészítésben és a döntéshozatalban résztvevő testületi tagok, továbbá a MAB Titkárság alkalmazottai erkölcsi kötelessége is a titoktartás, az ügyek bizalmas kezelése. A folyó ügyek állásáról külső személynek vagy szervezetnek csak az adott ügyre vonatkozó hivatalos MAB állásfoglalás (testületi határozat) elfogadása **és a honlapon történt közlés után** adhatnak információt, s akkor is csak a határozat, illetve állásfoglalás nyilvános részére vonatkozóan. A MAB működésének egészét érintő, a Testület döntéseivel összefüggő nyilatkozatok megtételére a MAB Elnöke, vagy az általa megbízott személy jogosult. Az Etikai Kódex hatálya alá tartozó más személy magánvéleményének nyilvánosság előtti megfogalmazásakor nem keltheti azt a látszatot, hogy a MAB hivatalos álláspontját képviseli.
25. § Állásfoglalásaiért, megnyilatkozásaiért minden MAB közreműködő egyéni felelősséggel tartozik, azokról a vonatkozó jogszabályoknak, a MAB belső szabályainak és a jelen Etikai Kódexben lefektetett szabályoknak való megfelelés tekintetében számot kell adnia. Az előnyök szerzése érdekében felajánlott anyagi vagy más egyéb szolgáltatást vissza kell utasítania. Etikai követelmény elkerülni minden olyan helyzetet, amelyben jogtalan előny kérésének, illetve nyújtásának ténye vagy gyanúja felmerülhet.

IV. ETIKAI VÉTSÉGEK

26. §
- 1) Etikai vétséget követ el, aki vétkesen megszegi az Etikai Kódexben megfogalmazott elvárásokat.
 - 2) Mindenki, aki az Etikai Kódex hatálya alatt áll, köteles az Etikai Bizottsággal együttműködni. Az együttműködés megtagadása, a meghallgatás lehetetlenné tétele önmagában is etikai vétség.
 - 3) A (2) bekezdésben foglaltakon túl etikai vétségnek minősül különösen a 14.- 18. § szerinti kötelezettségek vétkes megsértése.
27. § A vezető beosztású munkavállalóktól elvárt, hogy az általuk irányított területet (a jogi, gazdasági felelősségen túl) az Etikai Szabályzatban meghatározott etikai követelményeket is figyelembe véve vezesse.
Ennek megfelelően:
- a) a döntéselőkészítésre kellő szakmai gondot fordítson, a folyamat során – lehetőség szerint – kérje ki, és vegye figyelembe beosztottjai, és az érintett testületek, bizottságok véleményét;
 - b) beosztottak szakmai feladatainak elvégzéséhez a szükséges szabadságot és (jogszabályi keretek között) az önálló döntési kompetenciát biztosítsa;
28. § A döntéshozó testületekben és döntés-előkészítő testületekben részt vevők kötelessége az ülésekre felkészülni, és minden tőlük telhetőt elkövetni annak érdekében, hogy a MAB hatáskörébe tartozó javaslatok és döntések megalapozottságát biztosítsák.
29. § A döntéshozó és döntés-előkészítő testületek tagjainak törekedni kell – az adott eljárás szempontjait figyelmen kívül hagyó – külön-megállapodás, alkuvagy befolyás alatti szavazás elkerülésére.
30. § A MAB Titkárság vezető beosztású munkavállalóinak is a bizottsági elnököknek etikai kötelessége a hatékony testületi működés és képviselői feltételeinek biztosítása.
31. § A MAB Titkárság munkavállalóival szembeni elvárás
- a) a hatékony, konstruktív, segítő hozzáállás;
 - b) a MAB érdekeinek megfelelő, az alaptervékenységet segítő hatékony, proaktív és konstruktív munkavégzés.
32. § Súlyos etikai vétség, ha a döntéshozatalban résztvevő személy szándékosan nem tartja be a MAB SzMSz, az eljárásrendek és további szabályzatok, valamint a szakterület, szakmai bírálati szempontrendszerek és egyéb, a MAB működésére vonatkozó belső szabályok és határozatok vonatkozó előírásait.

33. § Súlyos etikai vétség, ha a MAB szakértő az érintettséget vagy az érdekellentétet nem jelenti be és a vonatkozó ügy(ek)ben véleményt nyilvánít vagy állást foglal, illetve az adott ügyre vonatkozó eljárásban bármilyen formában részt vesz.
34. § Amennyiben az Etikai Kódex hatálya alá tartozó személyek a MAB-bal fennálló jogviszonyuk alapján más személy szellemi tevékenységének eredményét jogosulatlanul megszerzik, a jogszerűen/jogosulatlanul megszerzett szellemi tevékenység eredményét felhasználják, nyilvánosságra hozzák, harmadik személlyel közlik, magatartásuk etikai vétségnek minősül. A szellemi tulajdon védelmére vonatkozó szabályok szándékos megsértése, amennyiben a cselekmény súlyosabb jogsértést nem valósít meg, etikai vétségnek minősül. A MAB Titkárság munkavállalói és testületi tagok erkölcsi kötelessége különösen, hogy a MAB feladatrendszerébe tartozó bárminemű eljárás során tudomásukra jutott információkat, adatokat nem hozzák illetéktelenek tudomására.

V. AZ ETIKAI BIZOTTSÁG SZERVEZETE, ELJÁRÁSA ÉS MŰKÖDÉSI RENDJE

35. § Az Etikai Bizottság a MAB Testületének különbizottsága, amelynek feladata, hogy a Testület felkérése alapján, a felmerülő etikai ügyeket kivizsgálja, és az ügyben határozatot hozzon.
36. § Az Etikai Bizottság jogosult ajánlások megfogalmazására, valamint vitás etikai kérdésekben egyeztetések lefolytatására. Jogosult továbbá fegyelmi, szabálysértési vagy büntetőeljárás kezdeményezésére, amennyiben álláspontja szerint a vétség fegyelmi, szabálysértési vagy büntetőeljárást alapol meg.
37. §
- 1) A Bizottság elnökből és két tagból áll. A Bizottság mindenkori elnöke az állam- és jogtudomány tudományágát képviselő egyik testületi tagja.
 - 2) A Bizottság tagjait a MAB elnökének javaslata alapján, a Testület saját tagjai közül, titkos szavazással választja meg. A) A tagok megbízatása csak az adott etikai ügy kivizsgálásának idejére szól. B) A tagok és egy póttag megbízása három évre szól.
 - 3) Nem lehet az etikai bizottság tagja, illetve elnöke, aki ellen az etikai eljárás folyik, akinek a meghallgatása az etikai eljárás során szükségessé válhat, illetve aki az adott ügyben bármilyen más módon érintett. Az elnök (B opció esetén: és a tagok) érintettsége esetén a MAB elnökének javaslata alapján a Testület az adott ügy kivizsgálására másik elnököt (B opció esetén vagy tagot) választ.
38. § Az etikai eljárás
- 1) A MAB etikai normáinak vétkes megsértését bejelentheti a sértett vagy bárki, aki e tényről hitelt érdemlően tudomással bír, és aki bejelentése hitelességének bizonyításában nevének felfedésével kész részt venni.

- 2) A bejelentésnek lehetőség szerinti mértékben konkrétan kell lennie: meg kell jelölni az etikai vétség elkövetésével alaposan gyanúsítható nevét, a cselekmény helyét és időpontját, továbbá megtörténtének rendelkezésre álló bizonyítékait (például tanúkat, tárgyi bizonyítékokat) és egyéb körülményeket.
- 3) A bejelentést szóban vagy írásban a MAB elnökénél lehet megtenni.
- 4) A szóban tett bejelentésről jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet alá kell írnia a bejelentőnek, a bejelentést fogadónak és a jegyzőkönyvvezetőnek. A MAB elnöke ezt követően a jegyzőkönyvet haladéktalanul megküldi a Testületnek.
- 5) Etikai normasértés ügyében a cselekményről történt tudomásszerzéstől számított 30 munkanapon belül lehet bejelentéssel élni. E rendelkezés alkalmazása szempontjából tudomásszerzés az, amikor az eljárásra okot adó körülmény az eljárás megindítására jogosult tudomására jutott.
- 6) Nincs helye etikai eljárás lefolytatásának, ha a sérelmezett cselekmény megtörténtének időpontja óta több mint egy év eltelt. Folytatólagosan elkövetett etikai vétség esetén a határidő alkalmazása szempontjából a legkésőbb megvalósult cselekmény időpontja irányadó, azonban a vétség elbírálásánál az egymással összefüggő vagy hasonló jellegű, korábbi cselekmények is figyelembe vehetők.
- 7) Az etikai eljárás elrendeléséről [A) opció esetén: és az Etikai Bizottság két tagjának kijelöléséről] a Testület soron következő ülésén titkos szavazással dönt.
- 8) Az etikai eljárást az Etikai Bizottság folytatja le. A bizottság a bejelentés kézhezvételét követő 30 munkanapon belül meghallgatást tart, amelyen az eljárás alá vont, a bejelentő, és az a személy vehet részt, akinek jelenlétét az ügy tisztázása érdekében a bizottság szükségesnek tartja. Az eljárás alá vont személyt meg kell hallgatni, kivéve, ha az eset összes körülményeiből egyértelmű, hogy a bejelentés alaptalan. Az eljárás alá vont személyszemélyesen köteles a meghallgatáson részt venni.
- 9) A meghallgatásról az eljárás alá vont személyt legkésőbb az Etikai Bizottság ülését megelőző nyolcadik munkanapon írásban értesíteni kell. Az értesítésben fel kell tüntetni az ellene felhozott vádat és azzal meg kell küldeni a bizonyítékokat tartalmazó iratokat is. Ha az eljárás alá vont személy – legkésőbb a meghallgatást megelőző harmadik munkanapon – írásban a kimentését kéri, a Bizottság a meghallgatásra újabb napot tűz ki. Az újabb meghallgatás elmulasztása esetén az Etikai Bizottság az eljárás alá vont személy meghallgatása nélkül dönt. A meghallgatás elmulasztásának etikai következményeire az érintettet figyelmeztetni kell.
- 10) Az Etikai Bizottság mindazokat meghallgathatja, akiknek az ügyről olyan információja van vagy lehet, amely az ügy teljes feltárásához szükséges. A bizottság jogosult az ülésére a MAB szervezetrendszerén belüli vagy kívüli szakértőket is meghívni.
- 11) A meghallgatásról emlékeztető készül, amelyet az Etikai Bizottságelnöke ír alá. Az Etikai Bizottság az emlékeztető egy példányát köteles átadni az eljárás alá vont személynek, aki az átvételtől számított három munkanapon belül az Etikai Bizottsághoz az emlékeztetővel kapcsolatban kijavítási, illetőleg kiegészítési kérelmet nyújthat be.
- 12) Az Etikai Bizottság a döntését a rendelkezésre álló iratok és a személyes meghallgatások alapján valamennyi tag jelenléte mellett, szótöbbséggel hozza meg. A

- kisebbségben maradó tag (elnök) a döntéshez különvéleményt fűzhet. Az Etikai Bizottság a döntését indokolni köteles.
- 13) Az eljárás alatt az Etikai Bizottság tagjait titoktartási kötelezettség terheli. Folyamatban lévő ügyről felvilágosítás csak az érintetteknek (bejelentő, sértett, eljárás alá vont), illetve a MAB elnökének adható.
 - 14) Etikai büntetések
 - a) Szóbeli figyelmeztetés
 - b) Írásbeli figyelmeztetés
 - c) Bizottsági tag visszahívása. Bizottsági tagot csak súlyos vagy ismételt kötelességszegés esetén lehet visszahívni.
 - d) MAB Titkárság munkavállalója esetén javaslat a munkaügyi szankciók alkalmazására.
 - 15) Jogorvoslat
 - a) Az Etikai Bizottság határozata ellen az eljárás alá vont személy vagy a MAB elnöke a határozat kézhezvétele utáni legalább 15 naptárinap elteltével a Testülethez fordulhat. A Testület a döntésről a soron következő ülésén titkos szavazással dönt. Az érintettek nem szavazhatnak és a vitánál sem lehetnek jelen.
 - b) A Testület a következő határozatokat hozhatja:
 - Az Etikai Bizottság határozatát megsemmisíti és az eljárást megszünteti,
 - A határozatot helybenhagyja,
 - A határozatot módosítja,
 - Az Etikai Bizottságot új eljárásra kérheti fel.
 - c) A Testület a határozatát minden esetben indokolni köteles. Amennyiben a Testület az Etikai Bizottság szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetési határozatát helybenhagyja, a MAB elnöke gondoskodik annak MAB-on belüli – indokolt esetben szélesebb körű – nyilvánosságra hozataláról. A nyilvánosságra hozott határozat nem tartalmazhatja az etikai büntetéssel érintett személy személyes adatait. A Testület határozatát a MAB elnöke 15 naptári napon belül írásban közli az etikai eljárás alá vont személlyel.

VI. AZ ETIKAI KÓDEX HATÁLYBA LÉPÉSE

39. § Az Etikai Kódex a testület döntésének a MAB honlapon történő közzétételét követő nyolcadik munkanapon lép hatályba.
40. § Az Etikai Kódex rendelkezéseit a hatálybalépés után elkövetett etikai ügyekre lehet alkalmazni.